

Warszawa, 17 lutego 2023 r.

Handel zagraniczny towarami rolno-spożywczymi Polski z Ukrainą (z uwzględnieniem handlu zagranicznego za 2022 r.)

W 2022 r. na rynek ukraiński trafiły produkty rolno-spożywcze, których wartość sprzedaży zagranicznej stanowiła 2% polskiego eksportu tych towarów ogółem. Pod względem wartości polskiego eksportu produktów rolno-spożywczych Ukraina jest na czternastym miejscu wśród krajów ogółem i **drugim po Wielkiej Brytanii partnerem handlowym Polski w segmencie żywności wśród krajów pozaunijnych.** Wpływy uzyskiwane przez krajowych przedsiębiorców ze sprzedaży produktów żywnościowych na rynek ukraiński od 2016 r. charakteryzowały się znaczną dynamiką wzrostową. W 2022 r. wartość wyeksportowanych do Ukrainy produktów rolno-spożywczych osiągnęła poziom **945 mln EUR**, o 16% wyższy niż w 2021 r. i ponad 3,1 razy wyższy w odniesieniu do 2015 r.¹

Eksport produktów rolno-spożywczych z Polski do Ukrainy [mln EUR]

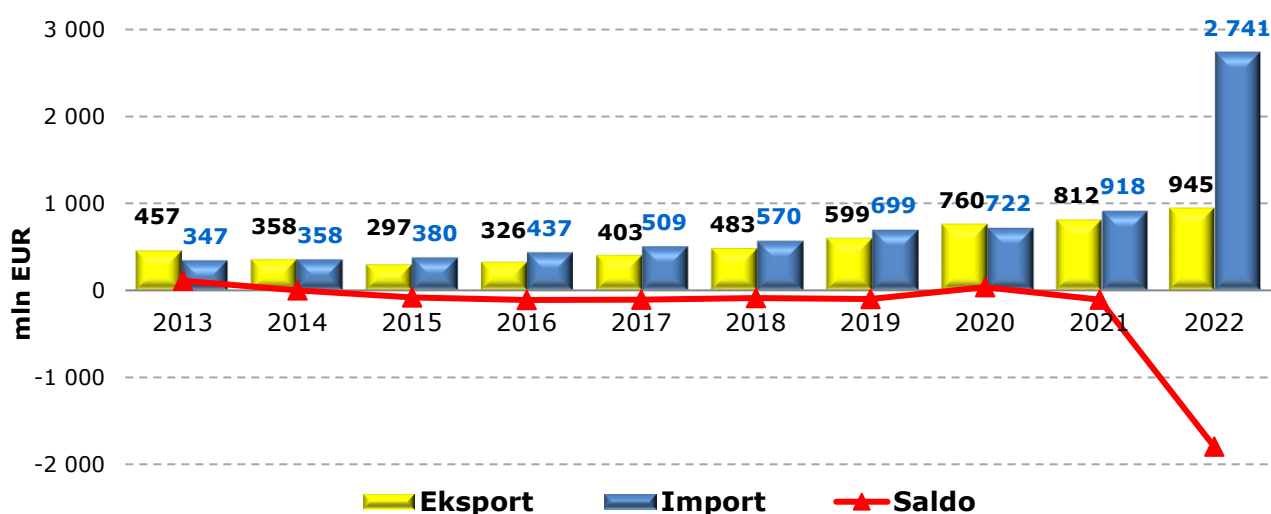
Wyszczególnienie	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Eksport z Polski ogółem	20 427	21 876	23 887	24 332	27 813	29 717	31 766	34 310	37 611	47 648
Eksport z Polski do Ukrainy	457	358	297	326	403	483	599	760	812	945
Udział eksportu do Ukrainy	2,2%	1,6%	1,2%	1,3%	1,5%	1,6%	1,9%	2,2%	2,2%	2,0%

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych Ministerstwa Finansów, 2022 r. - dane wstępne.

Warto podkreślić, że pomimo trwającego od końca lutego 2022 r. konfliktu zbrojnego w Ukrainie przychody z polskiego eksportu produktów rolno-spożywczych do tego kraju utrzymały tendencję wzrostową.

¹ Obliczenie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych Ministerstwa Finansów, 2022 r. – dane wstępne.

Obroty handlu zagranicznego towarami rolno-spożywczymi Polski z Ukrainą

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych Ministerstwa Finansów, 2022 r. – dane wstępne. Import według kraju wysyłki. Saldo obliczono na podstawie danych z dokładnością do kilku miejsc dziesiętnych.

W 2022 r. odnotowano bardzo duży wzrost wartości importu rolno-spożywczego z Ukrainy. Wartość importowanych towarów żywnościowych z tego kraju osiągnęła 2 741 mln EUR i była trzykrotnie wyższa niż w 2021 r. oraz blisko ośmiokrotnie wyższa niż w 2013 r.

Tak znaczący wzrost wartości importu z Ukrainy w 2022 r. wynikał ze zwiększonego wolumenu przywiezionych produktów rolno-spożywczych z tego kraju oraz znacznie wyższych cen transakcyjnych importowanych produktów. Sytuacja ta była spowodowana głównie agresją rosyjską na Ukrainę i wynikającymi z tego problemami logistycznymi z eksportem towarów z tego kraju oraz decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady UE z dnia 30 maja 2022 r. znoszącą cła na import towarów z Ukrainy.

Polska miała na ogół ujemny bilans w wymianie handlowej produktami rolno-spożywczymi z Ukrainą. W 2021 r. saldo obrotów było ujemne i ukształtowało się na poziomie 106 mln EUR wobec dodatniego salda w 2020 r. wynoszącego 38 mln EUR.

W 2022 r. bilans handlowy Polski z Ukrainą znacznie się pogorszył i ukształtował na ujemnym poziomie 1 795 mln EUR wobec minus 106 mln EUR w 2021 r.

W latach 2013–2021 udział importu towarów rolno-spożywczych z Ukrainy do Polski stanowił średnio około 3% wartości krajowego importu ogółem, natomiast w 2022 r. udział ten wzrósł dynamicznie do blisko 9%. Dzięki temu pod względem wartości polskiego importu produktów rolno-spożywczych Ukraina znalazła się na trzecim miejscu wśród krajów ogółem.

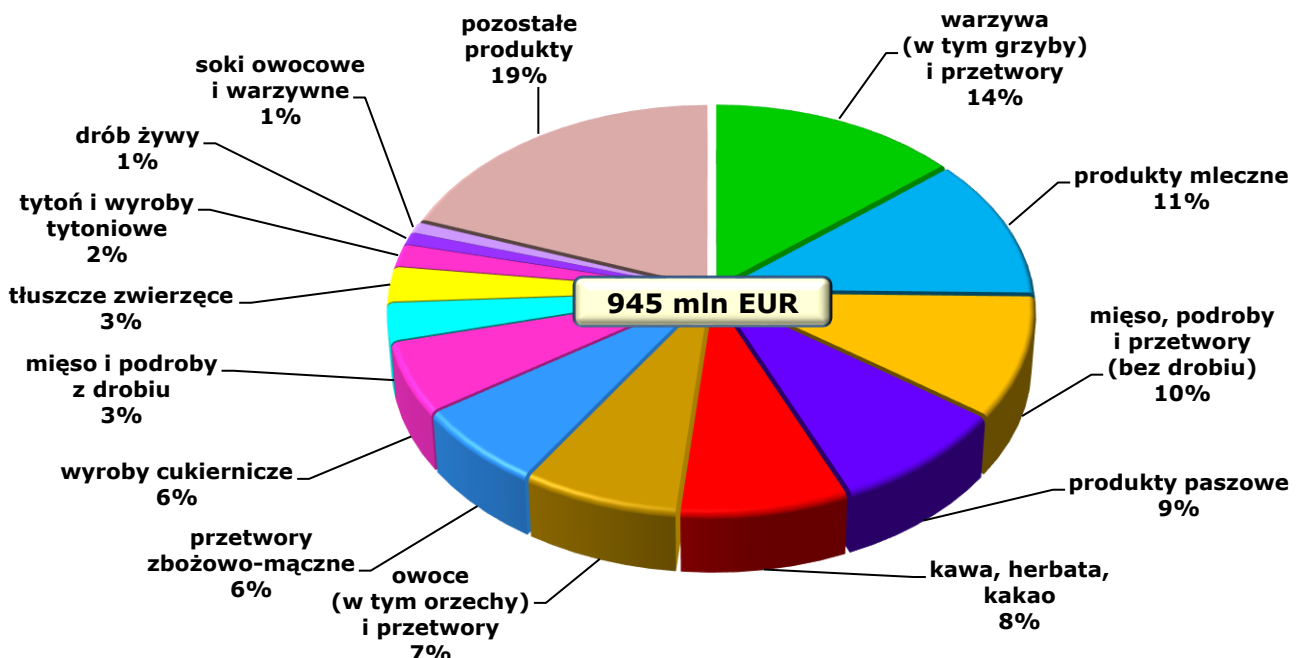
I. Eksport produktów rolno-spożywczych z Polski do Ukrainy

Produkty generujące największy przychód z eksportu produktów rolno-spożywczych do Ukrainy w 2022 r.

Wyszczególnienie		Wartość eksportu w mln EUR	Udział eksportowanego asortymentu w strukturze towarowej	Dynamika zmian wartości eksportu 2022/2021
Eksport produktów rolno-spożywczych z Polski ogółem		47 648	x	x
Eksport produktów rolno-spożywczych z Polski do Ukrainy		945	2%	x
1	warzywa (w tym grzyby) i przetwory	131	14%	115%
2	produkty mleczne	108	11%	-13%
3	mięso, podroby i przetwory (bez drobiu)	92	10%	126%
4	produkty paszowe	81	9%	2%
5	kawa, herbata, kakao	75	8%	37%
6	owoce (w tym orzechy) i przetwory	70	7%	-9%
7	przetwory zbożowo-mączne	61	6%	7%

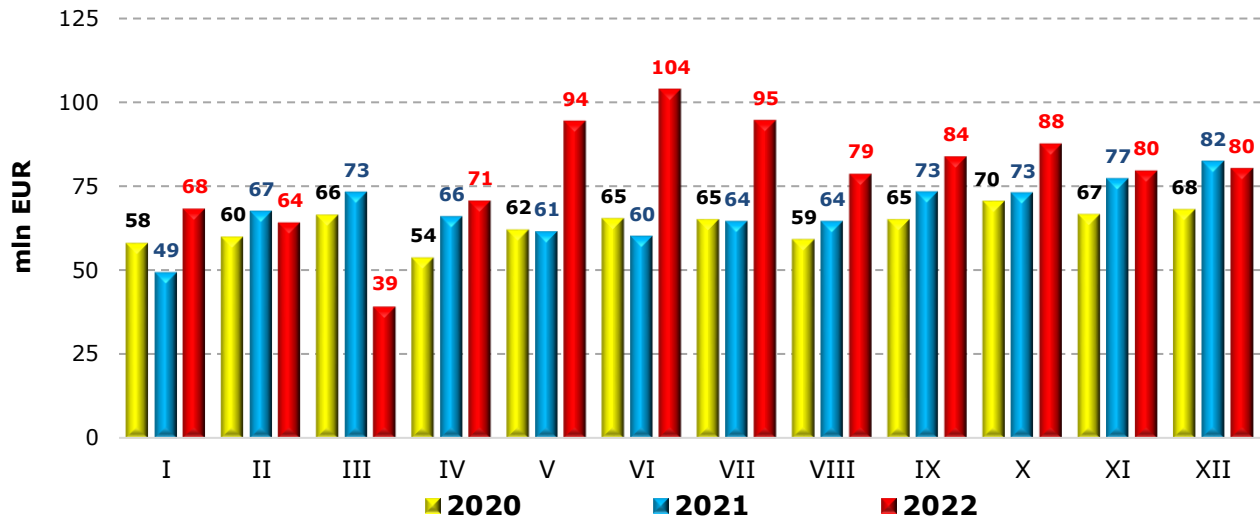
Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie wstępnych danych Ministerstwa Finansów.

Struktura towarowa eksportu rolno-spożywczego z Polski do Ukrainy w 2022 r.

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie wstępnych danych Ministerstwa Finansów.

Wartość eksportu produktów rolno-spożywczych z Polski do Ukrainy w ujęciu miesięcznym

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa na podstawie danych Ministerstwa Finansów, 2022 r. - dane wstępne.

Eksport najważniejszych artykułów rolno-spożywczych z Polski do Ukrainy [mIn EUR]

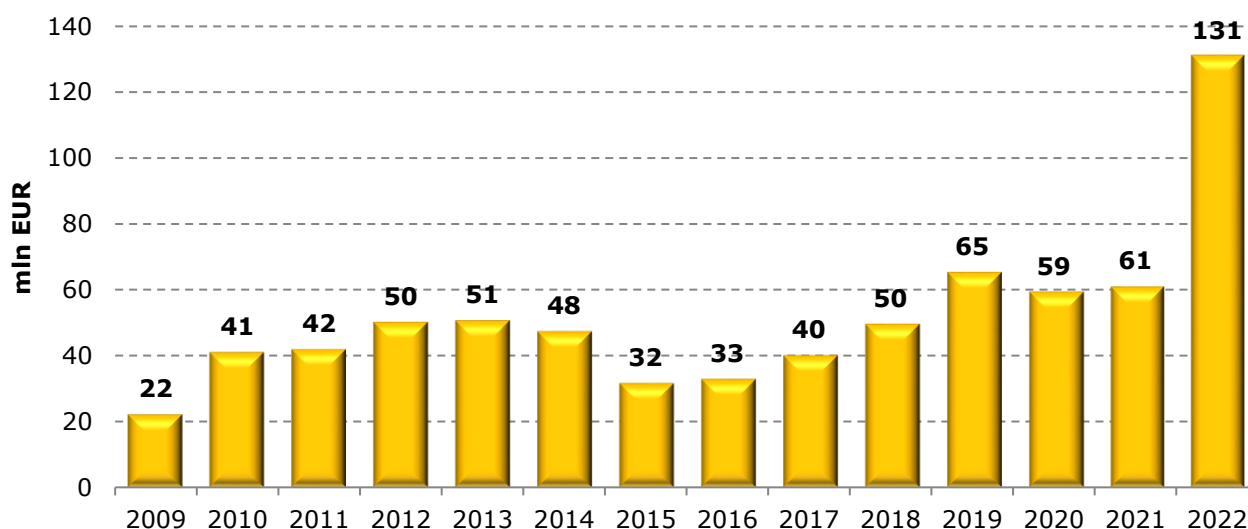
L.p.	Wyszczególnienie	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Eksport z Polski do Ukrainy	457	358	297	326	403	483	599	760	812	945
1	warzywa (w tym grzyby) i przetwory	51	48	32	33	40	50	65	59	61	131
2	produkty mleczne	27	19	6	10	17	24	47	118	123	108
3	mięso, podroby i przetwory (bez drobiu)	45	12	5	6	10	25	32	38	41	92
4	produkty paszowe	5	29	31	31	30	52	57	82	79	81
5	kawa, herbata, kakao	31	27	29	26	33	37	36	56	55	75
6	owoce (w tym orzechy) i przetwory	110	80	59	50	62	44	66	67	77	70
7	przetwory zbożowo-mączne	14	11	9	12	18	26	39	48	57	61
8	wyroby cukiernicze	25	24	19	32	40	56	56	72	74	54
9	mięso i podroby z drobiu	7	10	12	18	30	30	31	28	36	29
10	tłuszcze zwierzęce	23	17	16	12	13	15	22	18	19	27
11	tytoń i wyroby tytoniowe	33	2	3	3	5	1	1	1	1	17
12	drób żywy	18	18	19	17	11	15	15	19	12	9
13	soki owocowe i warzywne	3	2	1	1	2	1	2	4	4	8
14	wyroby spirytusowe	3	4	2	2	2	4	6	8	10	8
15	wina, wermuty, szampany	4	4	3	6	8	12	15	17	17	8

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych Ministerstwa Finansów, 2022 r. - dane wstępne.

1. Eksport warzyw (w tym grzybów) i przetworów z Polski do Ukrainy

Artykułami rolno-spożywczymi, które wygenerowały największe przychody z eksportu do Ukrainy były **warzywa (w tym grzyby) i przetwory**. W 2022 r. eksport tych produktów do Ukrainy ukształtował się na poziomie **131 mln EUR** (14% udział w eksporcie). Wywóz warzyw i przetworów z Polski do Ukrainy w 2022 r. wzrósł ponad dwukrotnie w stosunku do 2021 r., kiedy wyniósł **61 mln EUR**. W strukturze asortymentowej dominującą pozycję zajmowały: **pomidory** (16% udziału w wywozie warzyw i przetworów do Ukrainy), **cebula, szalotka, czosnek, pory oraz pozostałe warzywa cebulowe** (15%), a także **przetwory warzywne** (15%).

Wartość polskiego eksportu warzyw (w tym grzybów) i przetworów z Polski do Ukrainy

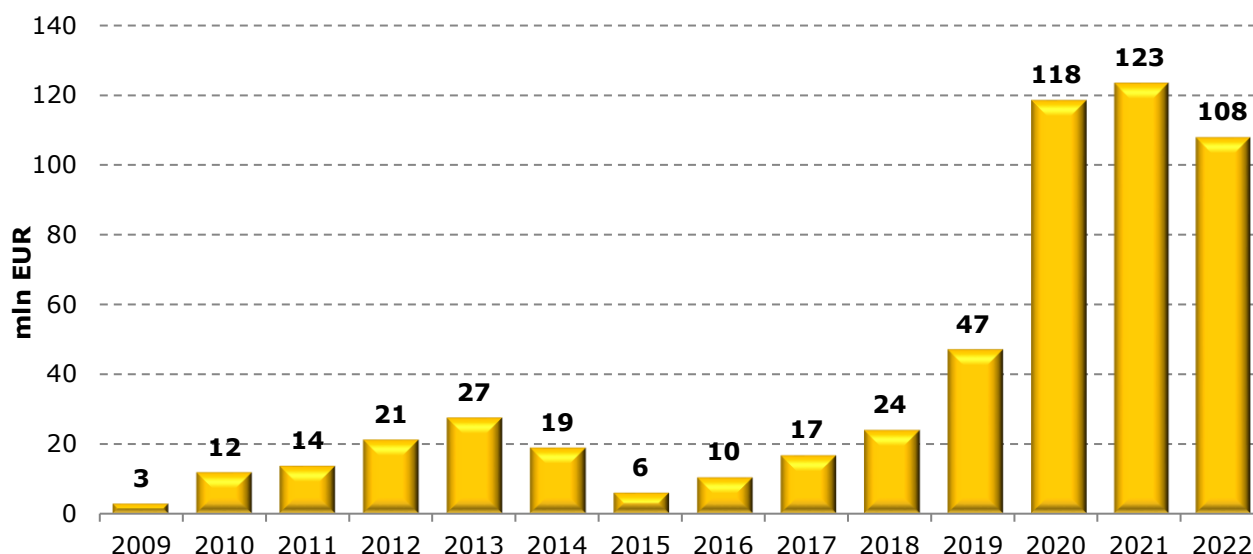

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych Ministerstwa Finansów, 2022 r. - dane wstępne.

2. Eksport produktów mlecznych z Polski do Ukrainy

Szczególnie duży wzrost wartości eksportu tej grupy towarowej odnotowano w latach 2020–2021. W 2022 r. wartość wywozu produktów mlecznych z Polski na rynek ukraiński wyniosła **108 mln EUR** i była o **13% mniejsza niż rok wcześniej, kiedy ukształtowała się na rekordowym poziomie 123 mln EUR**. W 2022 r. eksport produktów mlecznych **stanowił 11% udziału w polskim eksporcie rolno-spożywczym do Ukrainy**. W strukturze asortymentowej dominującą pozycję zajmowały **sery i twarogi** (80% udziału w wywozie produktów mlecznych do Ukrainy), jak również **jogurty i napoje fermentowane** (9%) oraz **mleko płynne i śmietana** (6%).

Wartość polskiego eksportu produktów mlecznych do Ukrainy

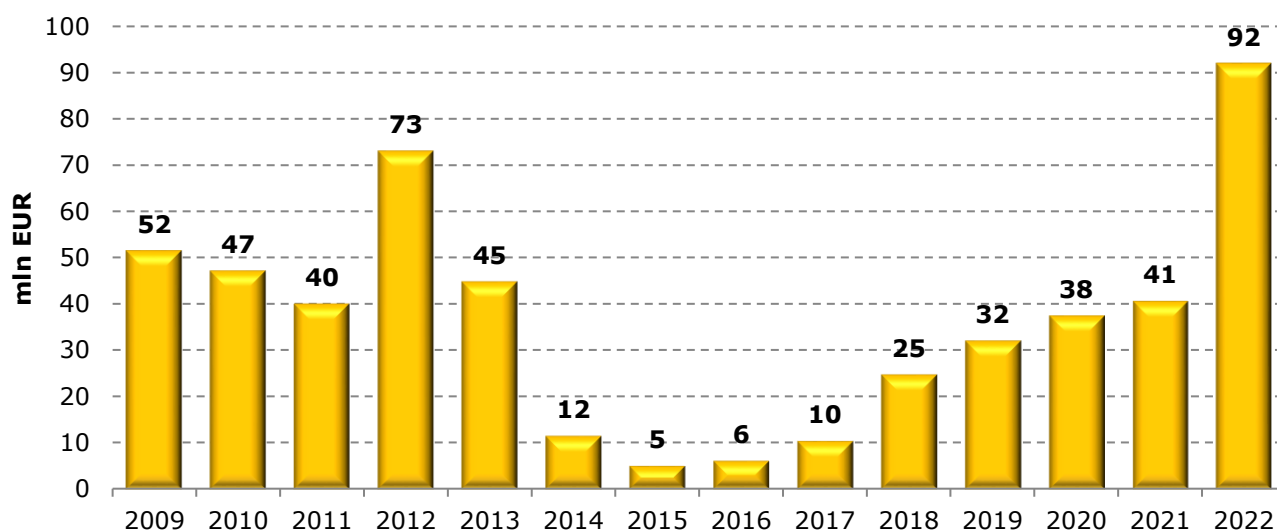

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych Ministerstwa Finansów, 2022 r. - dane wstępne.

3. Eksport mięsa, podrobów i przetworów (bez drobiu) z Polski do Ukrainy

Po załamaniu eksportu mięsa, podrobów i przetworów (bez drobiu), które miało miejsce w 2015 r., w kolejnych latach odnotowano systematyczny wzrost obrotów handlowych.

Wartość polskiego eksportu mięsa, podrobów i przetworów (bez drobiu) do Ukrainy

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych Ministerstwa Finansów, 2022 r. - dane wstępne.

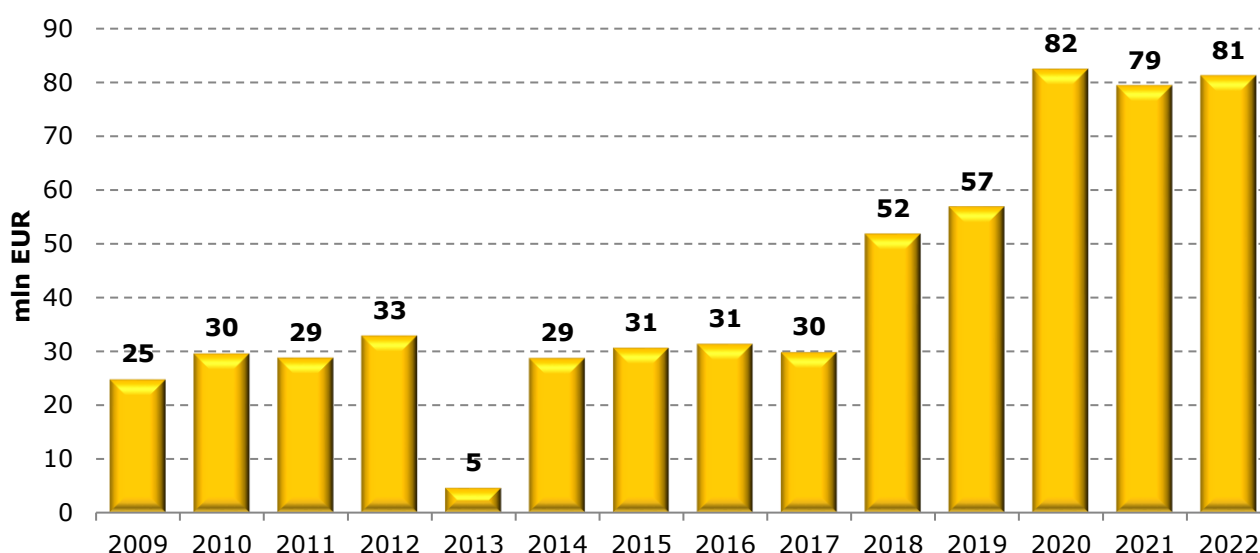
W 2022 r. do Ukrainy wyeksportowano **mięso, podroby i przetwory (bez drobiu)** o wartości **92 mln EUR** (10% udziału w wywozie do tego kraju). Eksport tej grupy

towarowej na rynek ukraiński w 2022 r. wzrósł blisko 2,3-krotnie w stosunku do 2021 r., kiedy kształtował się na poziomie **41 mln EUR**. W strukturze asortymentowej dominującą pozycję zajmowało **mięso ze świń** oraz **mięso, podroby lub krew, przetworzone lub zakonserwowane** (po 37% udziału w wywozie).

4. Eksport produktów paszowych z Polski do Ukrainy

Ważną pozycję w strukturze asortymentowej polskiego eksportu do Ukrainy stanowiły również **produkty paszowe**, w tym głównie **karma dla zwierząt** (94% udziału w wywozie tej grupy do Ukrainy). W 2022 r. wartość wywozu **produktów paszowych** wyniosła **81 mln EUR**, co stanowiło 9% wartości eksportu na rynek ukraiński. Eksport tego asortymentu wzrósł o 2% w stosunku do 2021 r., kiedy wynosił 79 mln EUR.

Wartość polskiego eksportu produktów paszowych do Ukrainy

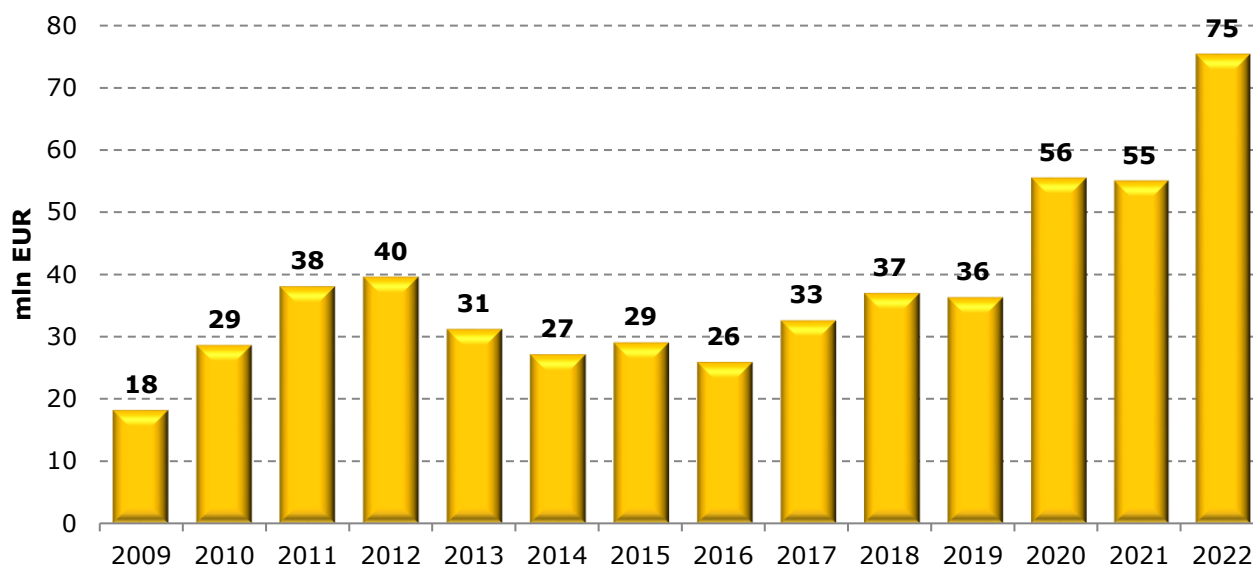

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych Ministerstwa Finansów, 2022 r. - dane wstępne.

5. Eksport kawy, herbaty i kakao z Polski do Ukrainy

Wartość eksportu **kawy, herbaty i kakao** w 2022 r. wyniosła **75 mln EUR**, co stanowiło 8% wartości wywozu do Ukrainy. W 2022 r. wywóz produktów tej grupy zwiększył się o 37% w stosunku do 2021 r., kiedy wynosił 55 mln EUR.

Wartość polskiego eksportu kawy, herbaty i kakao do Ukrainy

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych Ministerstwa Finansów, 2022 r. - dane wstępne.

II. Import produktów rolno-spożywczych z Ukrainy do Polski

W latach 2013–2021 wydatki ponoszone na import towarów żywnościowych z Ukrainy do Polski wzrosły z **347 mln EUR** do **918 mln EUR**. W 2022 r. odnotowano dynamiczny wzrost wartości importu produktów rolno-spożywczych z Ukrainy, który ukształtował się na poziomie **2 741 mln EUR** i był trzykrotnie wyższy niż w 2021 r. **Import produktów rolno-spożywczych z Ukrainy do Polski stanowił 8,5% wartości krajowego importu tych produktów ogółem.**

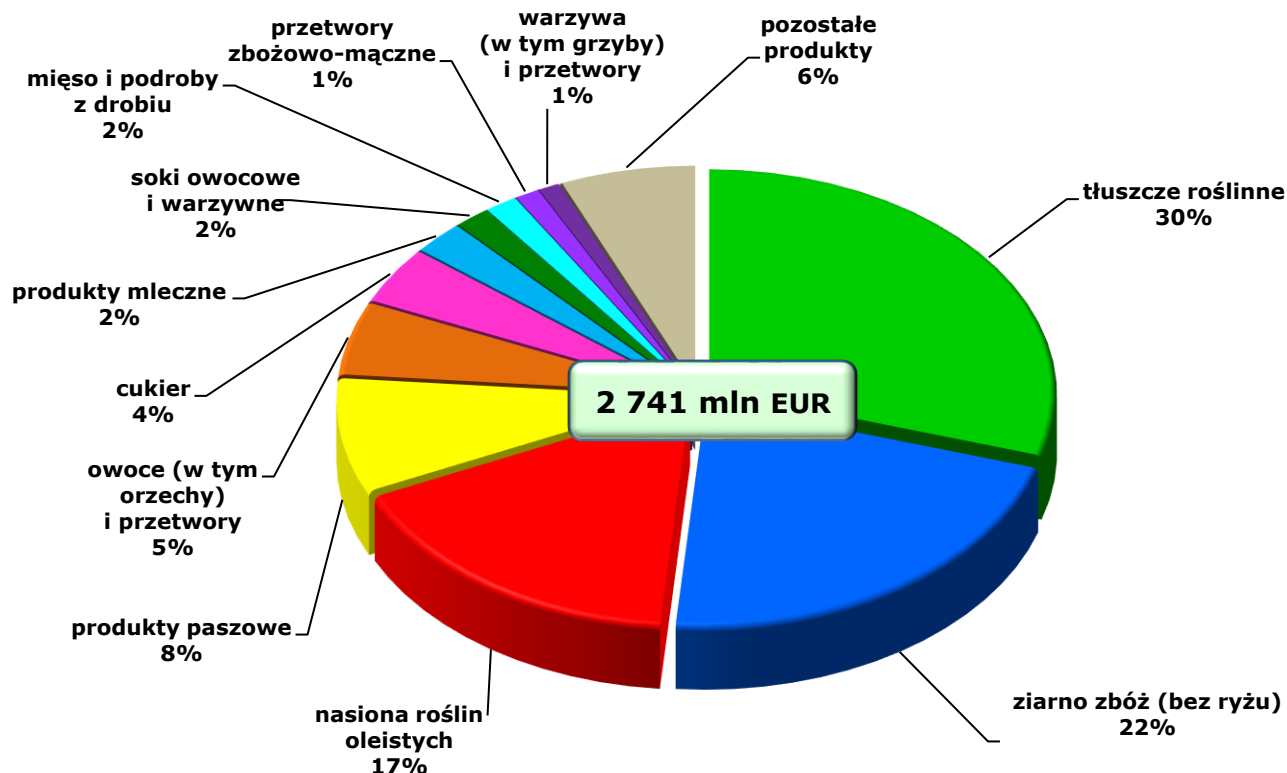
Import produktów rolno-spożywczych do Polski z Ukrainy* [mln EUR]

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Import do Polski ogółem	14 313	15 134	16 068	17 292	19 285	20 033	21 270	22 703	24 967	32 101
Import z Ukrainy	347	358	380	437	509	573	699	722	918	2 741
Udział importu z Ukrainy	2,4%	2,4%	2,4%	2,5%	2,6%	2,9%	3,3%	3,2%	3,7%	8,5%

*Import według kraju wysyłki

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych Ministerstwa Finansów, 2022 r. - dane wstępne.

Struktura towarowa importu rolno-spożywczego z Ukrainy do Polski w 2022 r.

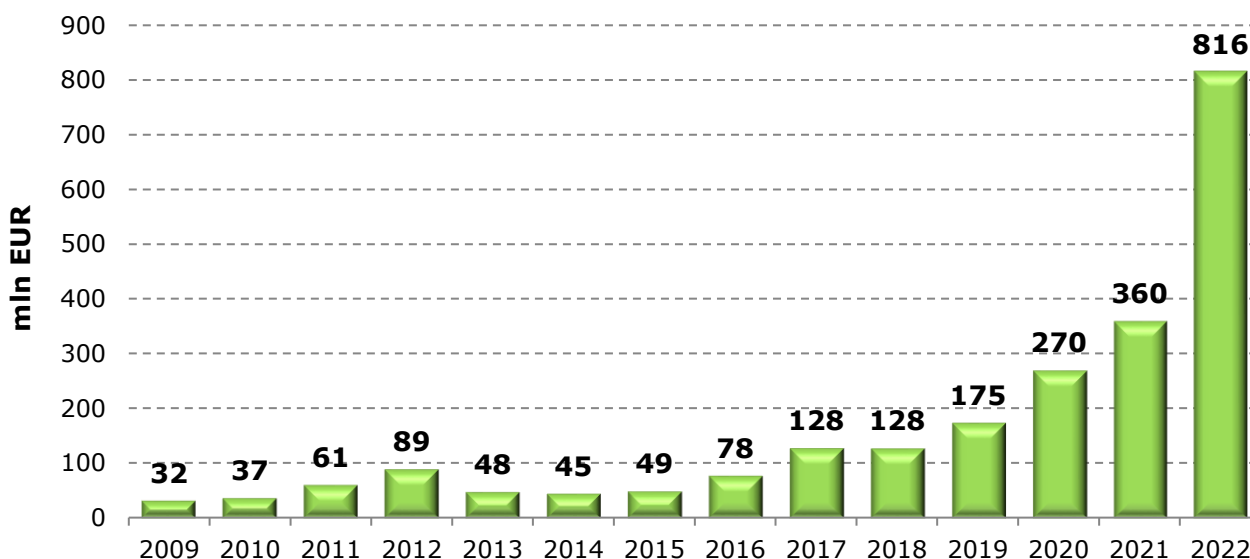
Import według kraju wysyłki.

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie wstępnych danych Ministerstwa Finansów.

1. Import tłuszczów roślinnych z Ukrainy do Polski

W 2022 r., tak jak w latach wcześniejszych, ważnymi produktami importowanymi z rynku ukraińskiego były **tłuszcze roślinne**. Wartość importu tej grupy towarowej wyniosła **816 mln EUR**, co stanowiło 30% wartości importu towarów rolno-spożywczych z Ukrainy do Polski ogółem. W strukturze asortymentowej dominujący udział miał: **olej słonecznikowy** (65% wartości – 534 mln EUR), **olej sojowy i jego frakcje** (30% – 247 mln EUR) oraz **olej rzepakowy** (4% – 34 mln EUR).

Wartość importu tłuszczów roślinnych z Ukrainy do Polski

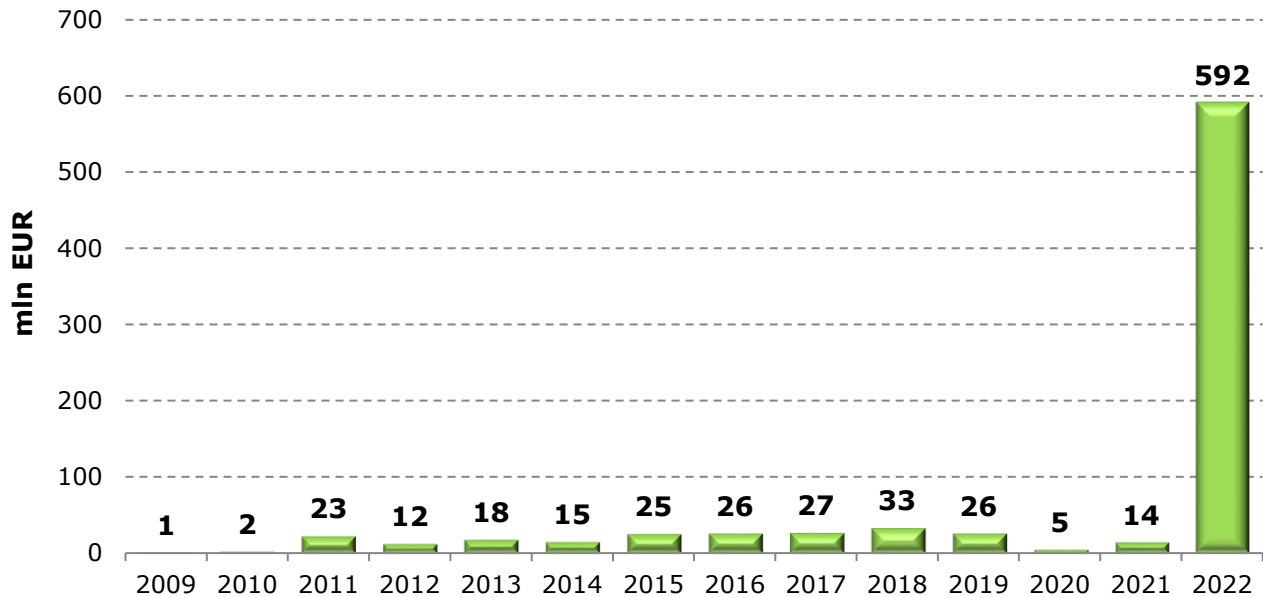

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych Ministerstwa Finansów, 2022 r. - dane wstępne.

2. Import ziarna zbóż (bez ryżu) z Ukrainy do Polski

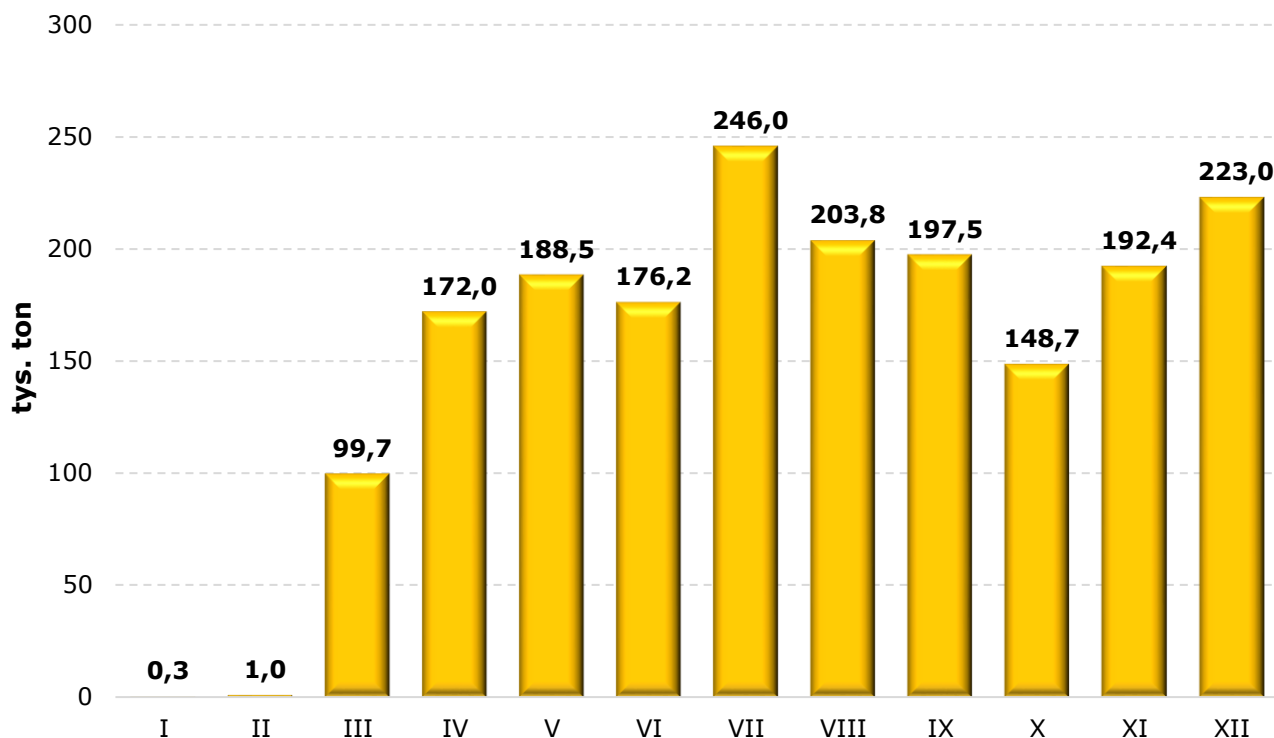
Ważną pozycję w imporcie zajmowało także **ziarno zbóż (bez ryżu)**, którego z Ukrainy do Polski przywieziono 2,45 mln ton za **592 mln EUR**, co stanowiło około 22% wartości importu towarów żywnościowych z rynku ukraińskiego do Polski. Sprowadzano **przede wszystkim kukurydzę** (75% wartości – 446 mln EUR, 1,8 mln ton), **pszenicę** (21% – 126 mln EUR, 523 tys. ton) oraz **jęczmień** (2% – 10 mln EUR, 42 tys. ton).

Wartość importu ziarna zbóż (bez ryżu) z Ukrainy do Polski

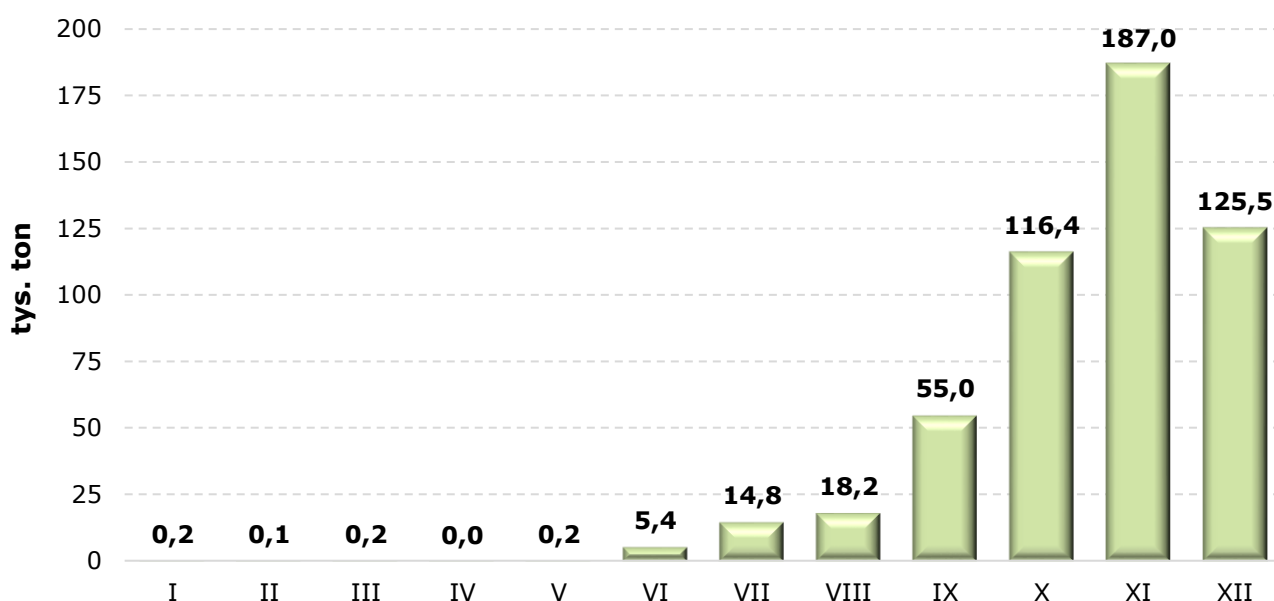
Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych Ministerstwa Finansów, 2022 r. - dane wstępne.

Import kukurydzy z Ukrainy do Polski w 2022 r. w ujęciu miesięcznym (w tys. ton)

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie wstępnych danych Ministerstwa Finansów.

Import pszenicy z Ukrainy do Polski w 2022 r. w ujęciu miesięcznym (w tys. ton)

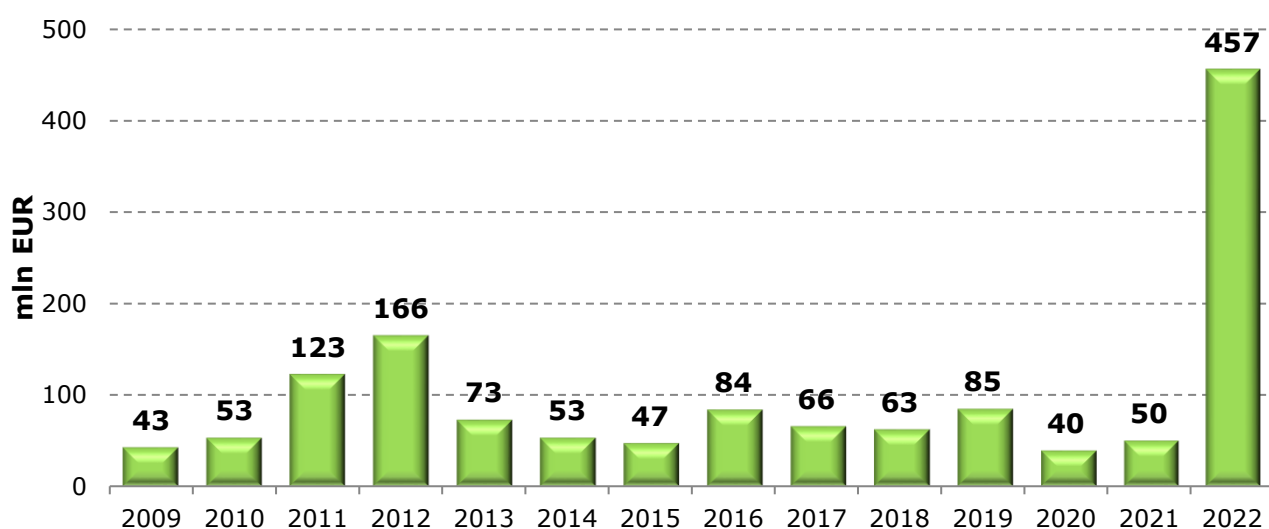

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie wstępnych danych Ministerstwa Finansów.

3. Import nasion roślin oleistych z Ukrainy do Polski

Do Polski z Ukrainy w 2022 r. sprowadzono także **nasiona roślin oleistych**, na co wydatkowano ponad **457 mln EUR**. Nasiona roślin oleistych stanowiły 17% udziału w krajowym imporcie towarów rolno-spożywczych z Ukrainy. W tej grupie towarowej największe wydatki poniesiono na **przywóz nasion rzepaku i rzepiku** – 375 mln EUR (82% udział w wartości).

Wartość importu nasion oleistych z Ukrainy do Polski

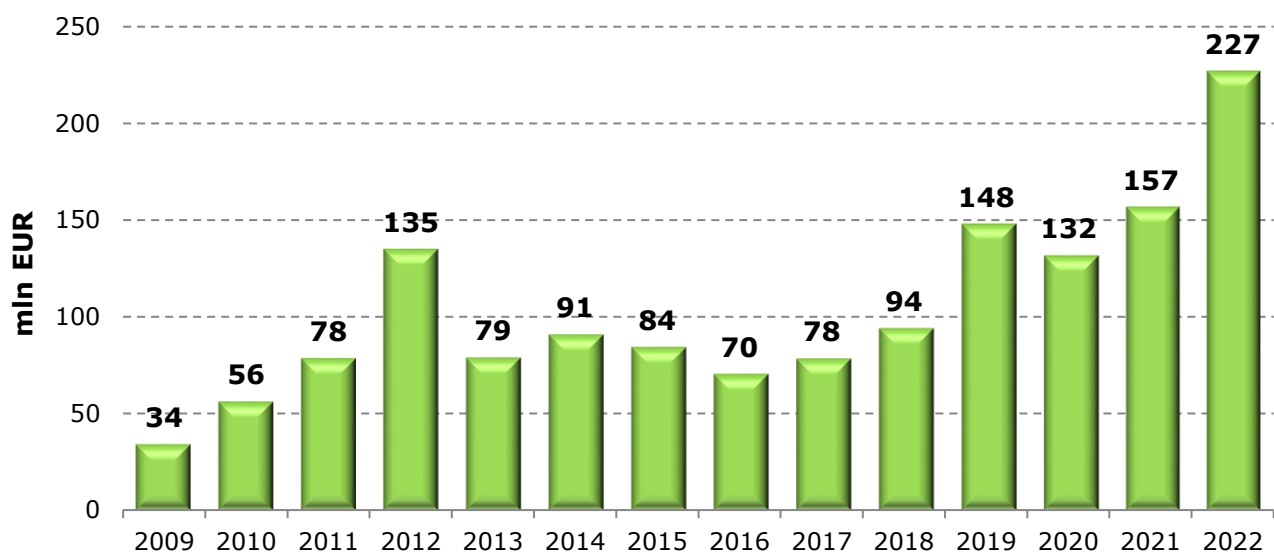

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych Ministerstwa Finansów, 2022 r. - dane wstępne.

4. Import produktów paszowych z Ukrainy do Polski

Ważną pozycję w imporcie z Ukrainy do Polski zajmowały także **produkty paszowe**, na przywóz których wydatkowano **227 mln EUR**, co stanowiło 8% wartości importu towarów żywnościowych z rynku ukraińskiego. Przedmiotem importu były przede wszystkim **makuchy słonecznikowe** oraz **makuchy sojowe** z odpowiednio 53% i 35% udziałem w imporcie tej grupy towarowej.

Wartość importu produktów paszowych z Ukrainy do Polski

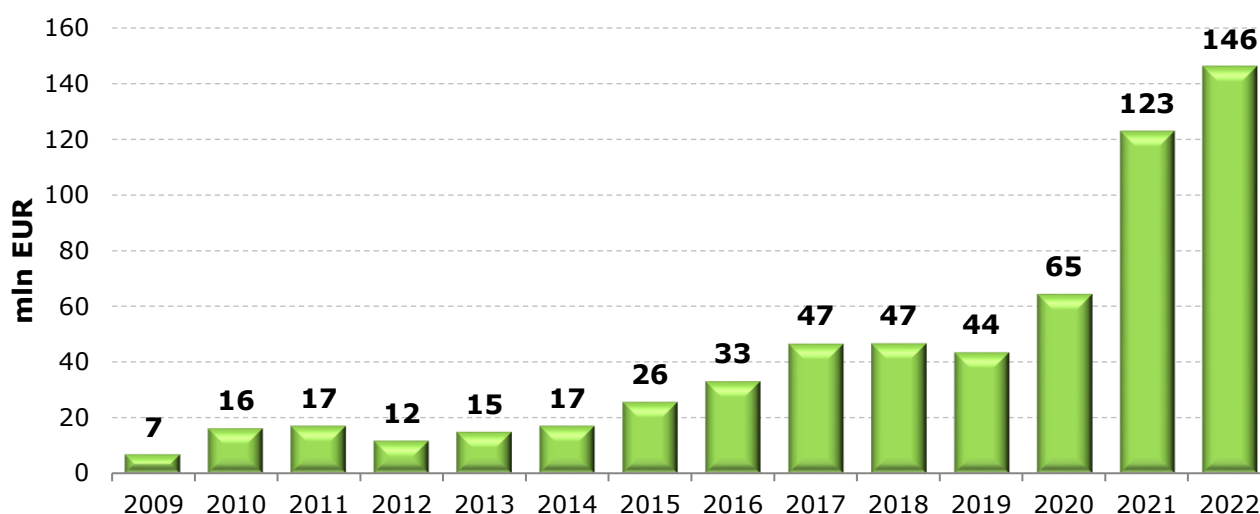

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych Ministerstwa Finansów, 2022 r. - dane wstępne.

5. Import owoców i przetworów z Ukrainy do Polski

W 2022 r. wartość importu **owoców i przetworów** z Ukrainy do Polski była o 19% wyższa niż w 2021 r. i wyniosła **146 mln EUR**, co stanowiło 5% wartości importu towarów rolno-spożywczych z rynku ukraińskiego. W strukturze asortymentowej dominujący udział miały **owoce i orzechy mrożone** (87% wartości – 127 mln EUR).

Wartość importu owoców i przetworów z Ukrainy do Polski

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych Ministerstwa Finansów, 2022 r. - dane wstępne.

Import najważniejszych artykułów rolno-spożywczych z Ukrainy do Polski [mln EUR] (według kraju wysyłki)

L.p.	Wyszczególnienie	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Import z Ukrainy do Polski	347	358	380	437	509	570	699	722	918	2 741
1	tłuszcze roślinne	48	45	49	78	128	128	175	270	360	816
2	ziarno zbóż (bez ryżu)	18	15	25	26	27	33	26	5	14	592
3	nasiona roślin oleistych	73	53	47	84	66	63	85	40	50	457
4	produkty paszowe	79	91	84	70	78	94	148	132	157	227
5	owoce (w tym orzechy) i przetwory	15	17	26	33	47	47	44	65	123	146
6	cukier	0	0	0	2	3	1	0	3	0	114
7	produkty mleczne	0	0	0	0	3	6	5	2	3	67
8	soki owocowe i warzywne	24	16	24	28	32	19	12	8	6	46
9	mięso i podroby z drobiu	0	0	0	1	4	37	36	7	24	42
10	przetwory zbożowo-mączne	1	2	4	5	8	11	17	17	18	32
11	warzywa (w tym grzyby) i przetwory	4	9	12	27	29	36	36	33	33	28
12	wyroby cukiernicze	0	1	5	10	13	15	19	24	25	24
13	tłuszcze zwierzęce	0	1	1	1	3	0	1	3	9	18
14	wyroby spirytusowe	1	0	2	2	4	5	7	6	8	15
15	skrobie, inulina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych Ministerstwa Finansów, 2022 r. - dane wstępne.